Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Wstęp do teorii bezpieczeństwa (Wykład), PG_00205612		
Kierunek studiów	Bezpieczeństwo narodowe (P)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym - profil praktyczny
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS	2.0
Profil kształcenia	praktyczny	Forma zaliczenia	egzamin
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Politologii		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Marek Ilnicki	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	0.0	20.0	50

Cel przedmiotu	Wykład ma dostarczyć studentowi aparaturę pojęciową z zakresu wybranych teorii bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego. Zapoznać z metodami naukowymi przetwarzania informacji przy analizowaniu różnych zjawisk i problemów w sferze bezpieczeństwa. Wskazanie na związki teorii z praktyką, czyli między wiedzą akademicką a wydarzeniami zachodzącymi w świecie oraz różnymi sposobami realizacji przez państwa i instytucje międzynarodowe polityki bezpieczeństwa.

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[BNL3_K05] Potrafi hierarchizować cele i metody działania, myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy.	Student: - posiada umiejętność posługiwania się systemami normatywnymi oraz wybranymi przepisami i regułami prawnymi, zawodowymi i moralnymi w celu rozwiązywania zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego	
	[BNL3_W09] Ma wiedzę o istocie, dynamice i specyfice zagrożeń bezpieczeństwa w różnych sferach życia społecznego.	Student: - potrafi dokonać analizy bezpieczeństwa poprzez rozpoznanie występujących wyzwań, zagrożeń, ryzyk i szans w wybranych sferach życia społecznego	
	[BNL3_U02] Analizuje przyczyny i przebieg procesów oraz ich ewolucji odnoszących się do społecznych, politycznych, ekonomicznych, prawnych, etycznych i kulturowych aspektów bezpieczeństwa.	Student: posiada zdolność racjonalnego postępowania w osiąganiu założonych celów	
	[BNL3_U09] Dostrzega społeczne oczekiwania w zakresie adekwatności działań państwa na tle zidentyfikowanych zagrożeń dotyczących jego funkcjonowania.	Student: - zna determinanty funkcjonowania instytucji bezpieczeństwa publicznego	
	[BNL3_W03] Ma zaawansowaną wiedzę na temat istoty i specyfiki nauk o bezpieczeństwie i ich miejscu w strukturze nauk społecznych.	Student: - ma wiedzę na temat różnic w sposobie rozpatrywania poszczególnych aspektów bezpieczeństwa w zależności od teorii i przyjętych metod wykorzystywanych w naukach o bezpieczeństwie	
	[BNL3_W04] Ma zaawansowaną wiedzę na temat funkcjonowania instytucji bezpieczeństwa wewnętrznego i międzynarodowego oraz potrafi definiować relacje między nimi. W zaawansowanym stopniu definiuje fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji.	Student: - powinien wykazać się umiejętnością postrzegania różnych aspektów bezpieczeństwa zgodnie z przyjętymi w poszczególnych teoriach zasadami metodologicznymi	
	[BNL3_U01] Ma umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie struktur politycznych, społecznych, ekonomicznych, prawnych i kulturowych we współczesnym świecie. Potrafi identyfikować i interpretować procesy zmian w tych obszarach w kontekście skutków dla bezpieczeństwa.	Student: - posiada wiedzę na temat struktur i instytucji bezpieczeństwa krajowego i międzynarodowego; - zna definicje i terminologię z zakresu bezpieczeństwa.	
	[BNL3_W07] Ma zaawansowaną wiedzę na temat zachodzących procesów oraz czynników je kształtujących w strukturach i instytucjach bezpieczeństwa publicznego.	Student: - zna rodzaje więzi społecznych i rządzące nimi prawidłowości, które są charakterystyczne dla bezpieczeństwa	

Treści przedmiotu	Problematyka wykładu Bezpieczeństwo państw w teoriach współczesnych stosunków międzynarodowych. Bezpieczeństwo państwa - podstawowe kategorie pojęciowe i ich klasyfikacja: - - definicje bezpieczeństwa; - - rodzaje bezpieczeństwa; - - systemy bezpieczeństwa. Czynniki warunkujące poziom bezpieczeństwa: - - wyzwania; - - zagrożenia; - - ryzyka; - - szanse. Systemy bezpieczeństwa zbiorowego (ONZ, OBWE, Rada Europy). Militarne aspekty bezpieczeństwa (konflikty zbrojne, rozbrojenie, prawo użycia siły, proliferacja broni masowego rażenia). Strategia bezpieczeństwa narodowego. Interesy narodowe i cele strategiczne. Zewnętrzne środowisko bezpieczeństwa Polski. Aktualny stan i tendencje rozwojowe (w ujęciu regionalnym i globalnym) Wewnętrzne uwarunkowania bezpieczeństwa Polski. Diagnoza i prognozowane zmiany: - - potencjał obronny; - - potencjał ochronny; - - potencjał społeczno gospodarczy. Misje Sojuszu Północnoatlantyckiego: - - obrona kolektywna; - - opanowywanie kryzysów; - - bezpieczeństwo kooperatywne. Polityki i działania Unii Europejskiej na rzecz bezpieczeństwa: - - wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa; - - wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony; - - przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. - Zarządzanie kryzysowe i stany nadzwyczajne, mobilizacja i militaryzacja w Polsce.
Wymagania wstępne i dodatkowe	
Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
odpowiedzi na egzaminie	51.0%	60.0%
aktywność podczas wykładów	70.0%	40.0%

<table>
<tr><td rowspan="3">Zalecana lista lektur</td><td>Podstawowa lista lektur</td><td>Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):
Z. Ścibiorek (red.), Podsystem niemilitarny w przygotowaniach obronnych Rzeczypospolitej Polskiej, Toruń 2017.
R. Kuźniar i inni, Bezpieczeństwo międzynarodowe, Warszawa 2012.
R. Zięba (red.), Bezpieczeństwo międzynarodowe po zimnej wojnie, Warszawa 2008.
A. Urbanek (red.), Wybrane problemy bezpieczeństwa. Teoria. Strategia. System. Słupsk 2012.
Biuro Bezpieczeństwa Narodowego, Biała Księga Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej, 2013.
W. Kitler, Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe kategorie. Uwarunkowania. System, Warszawa 2011.

A. Czupryński i inni *Nauki o bezpieczeństwie, wybrane problemy badań,* Józefów 2017

M. Ilnicki Swoistosc terminologii stosowanej w naukach o bezpieczenstwie, Historia i Polityka, Toruń 2019

A. Urbanek *Zagrożenia naturalne w ekologicznej przestrzeni bezpieczeństwa*, Słupsk 2024</td></tr>
<tr><td>Uzupełniająca lista lektur</td><td>Literatura uzupełniająca:
K. Żukrowska (red.), Bezpieczeństwo międzynarodowe. Przegląd aktualnego stanu, Warszawa 2011.
S. Koziej, Między piekłem a rajem. Szare bezpieczeństwo na progu XXI wieku, Toruń 2006.
Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego, Warszawa 2002.
Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.</td></tr>
<tr><td>Adresy eZasobów</td><td></td></tr>
<tr><td>Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania</td><td colspan="2">1. Przedstaw teorię równowagi funkcjonującą w stosunkach międzynarodowych dotyczącą bezpieczeństwa.
2. Przedstaw dylemat bezpieczeństwa funkcjonujący w stosunkach międzynarodowych.
3. Przedstaw teorię współzależności funkcjonującą w stosunkach międzynarodowych dotyczącą bezpieczeństwa.
4. Przedstaw teorię instytucjonalizacji funkcjonującą w stosunkach międzynarodowych dotyczącą bezpieczeństwa.
5. Scharakteryzuj ryzyka oraz ich wpływ na aktualne bezpieczeństwo Polski.
6. Scharakteryzuj szanse oraz ich wpływ na aktualne bezpieczeństwo Polski.
7. Scharakteryzuj wyzwania oraz ich wpływ na aktualne bezpieczeństwo Polski.
8. Scharakteryzuj zagrożenia oraz ich wpływ na aktualne bezpieczeństwo Polski.
9. Omów pojęcie, istotę i rodzaje bezpieczeństwa.
10. Omów strategię bezpieczeństwa w ujęciu teoretycznym i praktycznym (w RP).
11. Wyjaśnij pojęcie systemu bezpieczeństwa państwa.
12. Wskaż różnice dot. zakresów bezpieczeństwa narodowego i państwowego.
13. Omów wewnętrzne zagrożenia bezpieczeństwa Polski na poziomie megatrendów
14. Omów zewnętrzne zagrożenia bezpieczeństwa Polski na poziomie megatrendów
15. Wskaż przyczyny i konsekwencje współczesnych konfliktów zbrojnych.
16. Wymień zgodne z prawem międzynarodowym warunki użycia siły zbrojnej.
17. Omów potencjał obronny Polski.
18. Omów potencjał ochronny Polski.
19. Omów misje Sojuszu Północnoatlantyckiego.
20. Scharakteryzuj wspólną politykę zagraniczną i bezpieczeństwa UE.
21. Scharakteryzuj przestrzeń wolności bezpieczeństwa i sprawiedliwości UE.
22. Omów przeciwdziałanie proliferacji broni masowego rażenia.
23. Wymień i scharakteryzuj polskie służby specjalne.
24. Wymień główne teorie bezpieczeństwa w stosunkach międzynarodowych.
25. Wyjaśnij terminy ograniczenie oraz redukcja zbrojeń.</td></tr>
<tr><td>Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu</td><td colspan="2">Nie dotyczy</td></tr>
</table>

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.